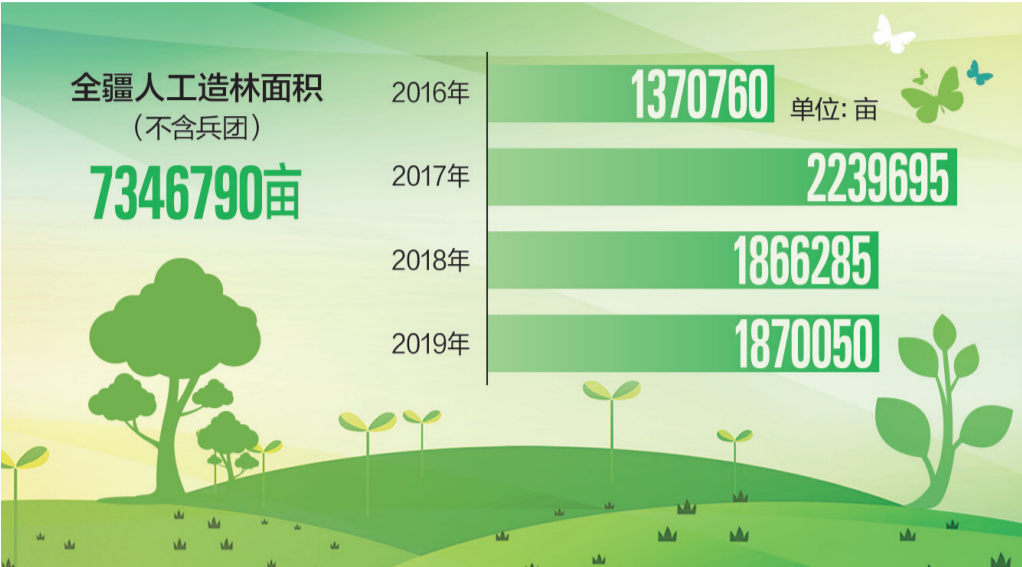

3- رەتگى ورتالىقنىڭ شىنجاڭ قىزمەتى جۈملىسىدەگى انگىمە ماھىلىسىنىڭ رۇخس ۋېرەنەيىك، دايەكتىلەندىرەيىك

چاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرۇعا قۇلىشنىلىق

جاڭادان ارتقان ەكپە ورمان 7 مىللىيون 350 مىڭ مۇعا تايادى

2016-2019年新疆人工造林面积统计图

ەكولوگىيالىق قالىقتىسنىن بارغان سايىن بەكەمدەي تۇسۇدە .

”سۇ جاعدايىنا قاراي ورمان ۇوسىرۇ“ پىرىنسىپى بويىنىشا شىنجاڭ ۇس جۇزىندىك جاعدايدى شىعار ۇتۇيىن ەتىپ، كۈلەمگە عانا بوي ۇرماي، قايتا نەگىزگى ۇتۇيىندى ەكپە ورمان ساپاسىن ۇوسىرۇ جاعىنا اۇداردى. ”ۇش تەرىستىك ئقتاسىن ورمانىنىڭ ۇشىنارنا ورمان بەلدەۋىندە قۇراعان ورمان الابىنىڭ جارىققا شىغۇىنا قاراتنا، قايتا ۇوسىرىپ جاڭالاۋ، ورمان باپتاۋ، تىعىزداۋ جانە سىرەكتەتۇ، بۇتا - بۇرگەندەردى كەسۇ سىياقتى شارالاردى قولدا.

نىپ قالىپنا كەلتىرۇ جۇمىسىن جۇرگىزىپ، ولاردىڭ تىرشلىك تىنىسىن قايتا قاۋلاتتىق“، - دەدى اۋتونوميالى رايوندىق ورمان شارۋاشلىدەي جانە جايلىم مەكەمەسى ەكولوگىيانى قورعاۋ، قالىپنا كەلتىرۇ باسقارماسنىڭ ورنىباسار باستىعى ياك جىيانىڭ.

جاڭا اعاشتاردى ەگۇدە ”جەردىڭ ئغچايىنا

2019-يىلى ۱۰-ئاي ۱۰-كۈنى، قۇمۇل شەھىرى يېزا ئىگىلىك بۆلۈمىدىكى ئورمانچىلار ۱۰۰۰ گېكتارلىق يېرىم يېرىم ئورمان بېقىش ئورمانىنى قۇرۇشقا باشلىدى.

سىبىن دامىتۇعا زور قولداۋ كورسەتتى، 2017 - جىلداى 2019 - جىلعا دەيىن تۇتاس شىنجاڭداى توقپاشلىق، كىيىم - كەشەك كاسىپ سالاسى جا-ڭادان 350 مىڭ ادامدى جۇمىستاندىردى.

اناعۇرلىم ساپالى جانە اناعۇرلىم تولىق جۇمىستاندىرۇدى جۇزەگە اسىرۇ ۇشىن، رايو-نىمىز جۇمىستاندىرۇ ارناسىن مۇمكىندىكتىڭ بارىنىشا كەڭەيتتى، جەرگىلىكتى جاعدايعا قاراي ”قىستاق اشقان زاۋود“، ”كەدەيلەردى سۇيەملەدۇ سەھىن“ قۇرىپ، جۇمىستانۇعا باۋراپ، اۋىل - قىستاق ەڭبەككۇش سەلبەسە-تىك ۇيىمدارنىڭ جۇمىستانۇعا باستاۋىنا قولداۋ كورسەتىپ، كاسىپ سالاسى (ونەر-كا-سىپ) باقىشاسى رايونىندا ورنىقتى جۇمىستانۇ-دى ىلگەرلەتەپ، ساياحات كاسىپ سالاسىن دامىتۇ ارقىلى جۇمىستانۇدى جەبەدى. سوندىمەن قاتار، رايونىمىز تاىى شىنجاڭ ئىشىندە ۇڭىر اتناپ باسقا سالاعا ويىستىرىپ جۇمىستاند-ىدرۇ، ئىشى وڭىرلەردەگى شىنجاڭعا كۈمەكتە-سەتىن ولكە، قالالارعا ويىستىرىپ جۇمىستاند-

2019-يىلى ۱۰-ئاي ۱۰-كۈنى، قۇمۇل شەھىرى يېزا ئىگىلىك بۆلۈمىدىكى ئورمانچىلار ۱۰۰۰ گېكتارلىق يېرىم يېرىم ئورمان بېقىش ئورمانىنى قۇرۇشقا باشلىدى.

سنىاق رەتىندە ەگىلۇ كۈلەمى ەڭ كەڭ ەارى شىنجاڭدا جاراقسىز وسىرۇگە ۇيلەسەتىن ماقتا-نىڭ جاڭا سورت جۇيەسى سانالادى، وڭتۇستىك شىنجاڭدا جارعاق جابلېلماعان جاعدايداعى ۇوسىپ - جەتىلۇ مەرزىمى 120 كۇن، قىراۋ تۇسۇدەن بۇرىن جىنالۇ مولشەرى %95≥، ورتا-شا مۇلىق ۇنۇسىمى 350 كىلوگىرامعا جەتەدى.

كوپ چىل اتىزىدا سىنىاق ەتۇ جانە ۇلگى كورسەتۇ ارقىلى ”جۇڭ - 619“دى سايكەستى ۇوسىرۇ تەخنىكاسى العاشقى قادامدا جەتىلپ، ونى كەڭ كۈلەمدە ۇلگى كورسەتىپ ەڭۇ شىنجاڭنىڭ ماقتا شارۋاشلىغىنىڭ ۇزدىكىسىز اقاۋسىز داھۇى ۇشىن تىڭ جول اشتى.

3- رەتگى ورتالىقنىڭ شىنجاڭ قىزمەتى جۈملىسىدەگى انگىمە ماھىلىسىنىڭ رۇخس ۋېرەنەيىك، دايەكتىلەندىرەيىك

چاڭا داۋىردەگى جۇڭگوشا سوتسىيالىستىك شىنجاڭ قۇرۇعا قۇلىشنىلىق

2016-2019年新疆人工造林面积统计图

(باسى 1 - بەتتە)
جۇمىشىىلاردىڭ قابىق ارشۇ ماشىناسىمەن قابىعى ارشلىغاننان كەيىنگى جاڭقاقتى رىكتەپ جاتقاند-ەن كورۇگە بولادى. ماشىنا داۋىسى قۇلاق تۇنىد-رادى. بۇمارىام ۇمار داۋىسىن كوتەرە بىسالى دەدى: ”جاڭقاقتىڭ كوك قابىعىن ارشۇ نەگىزىنەن ماشىنامەن ىستەلەدى، مەن تەك قابىعى تولىق ار-شلىماعان جاڭقاقتاردى رىكتەپمەيىن، ايسىنا 2000 يۇاننان استام ەڭبەكاقى الامىن“.

ەگىشىدەن كاسىپ سالاسى جۇمىشىسىنا ايد-نالغان بۇمارىام ۇمار تىلىشىگە مىنانى ايتتى: ”تۇر-مىسىمىز بارغان سايىن جاقسارىپ كەلەدى، قازىر مەن قۇلىشنا جۇمىس ىستەپ اقشا تاۋىپ، وتباسىم-داعىلاردى اناعۇرلىم تاماشا تۇرمىسقا كەنەلتۇدى ويلايمىن“.

قاعىلىق اۋدانىنىڭ ”جاڭقاق مەكەنى“ دەگەن اتاعى بار. تايياۋ جىلداردان بەرى، جەرگىلىكتى ورنىد-نىڭ جاڭقاق ەگىشىلىگىن بار كۇشپەن دامىتۇ جاعدا-يىندا، جاڭقاق جەرگىلىكتى ورنىنداعى ەگىشىلەردىڭ كەدەيلىكتەن ارىلىپ كىرىستەرىن ارتتىرانن ”التىن جە-مىسىنە“ اينالدى. بۇگىنگى تاڭدا، ۇتىپى دە كوپ بۇمار-يام ۇمار سىياقتى بۇرىندارى جاڭقاق ەگۇگە سۇيەنىپ ماردىمىسىز تابىس تاپاتىن ەگىشىشلەر قازىر كاسىپ سالاسى جۇمىشىسىنىنا اينالىپ، ورنىقتى جۇمىستاند-ى، كەدەيلىكتەن ارىلىپ بايىدى.

نان بازارىنداعى جاڭا ”ناۋايىلار“

بىلىتىر 12 - ايدا دوستىنىڭ تانىستىرۇپمەن ”90 - جىلداردىڭ تۇلەگى“ ابدۇعىيىي يىمام ۇيىپ-نىڭ الدىنان اشلىغان نان كاسىپ باقىشاسىنا كەلىپ جۇمىستاندى.

توناردىڭ الدىنا كەلگەن ابدۇعىيىي يىمام باسقا ادامعا وزگەرگەندەي، ەرەدۇ ناۋايلىق جۇمىسقا كىرد-سىپ كەتتى.

ول قامىردى يىلەپ كۇلىشە فورماسىنا اينالدىر-دى ەرى ناننىڭ بەتىنە كۇنجۇت سەپتى، ونان تۇزدى سۇ شاشتى. توناردىڭ تەپپەراتۇراسى 250 دە 300 سەلتسىگرادۇسقا جەتكەننىەن كەيىن، ول تونار-عا ەڭگەيىپ لىپ قولىن توناردىڭ ئىشىنە سۇڭگە-تىپ، ناندى ۇپىر - بىرلەپ تونار ئىشەنە چاپسىردى.

دەمالىس ارەدىگىندە، ايباق نان اينالاسىنان باسناپ بىرتىندەپ سارعايىپ، ۇاقىتتىڭ وتۇمىەن ”تومپايا“ باستادى، وسى كەىزدە توناردان حوش ۇيسى اڭقىدى — دەمەك، ناندى توناردان الاتىن ۇاقىت بولدى.

توناردىڭ قاڭلىتىر قاقايىن اشقاندا، ناننىڭ سارعايىپ پىسقاندىغىن، شەتىنىن دىشىنە قاراي جىپ-رىلغاندىغىن كورەسىز، ول تەمىر لىمەكپەن ناندى ۇلىپ، ۇستەلدىڭ ۇستىنە اقىرىن - اقىرىن ”تاۋ“ فورماسىندا ۇىزدى.

ۇتۇنتى بۇداقتاعان توپىراق توناردان وسى زامانعى ولىشەمدەگى ەلەكتىرلى تونارعا دەيىن، كوپ جىلدىق نان جابۇ تاجىرىيەسى بولسا دا ۇداستۇرلى نان جابۇ ونەرى بۇگىنگى تاڭداى زاۋود ۇلگە-سىندەگى، ۇلاسىيالى جەلى ۇلگىسىندەگى جۇمىس تارتىسىنە كەز بولغاندا، ابدۇعىيىي يىمام نە دەگەند-مەن ازىراق توسىرقاپتى.

ابدۇعىيىي يىمام: ”العاشىندا بايىن جاقسى يگەرە ىلادىم، ەلەكتىر مەن جىلىتۇ وتىنەن ۇقسامايدى، ۇنەمى ناندى كۇيىدىرىپ الاتىنمىن، قارا - قوجالاقى بولۇ مولشەرى ۇبىرشامما جوعارى بولدى“، - دەدى.

ايتسەدە جاستاردىڭ ۇيرەنۇى تەز، ۇيلەسۇ قۇاتسى كۇشتى بولاتىندىقتان، ابدۇعىيىي يىمام شاكىرت تارپىلەيتىن، نان جابۇعا جەتىلگەن جۇ-مىسكەرگە اينالۇ ۇشىن ۇبىر ايعا جەتپەيتىن ۇاقىت جۇمىسادى.

ابدۇعىيىي يىمام: ”ايسىنا 4000 يۇاننان استام تۇ-راقتى ەڭبەكاقى الامىن، جىل سوتىندا كەدەيلىكتەن ارىلغاننان كەيىن كەلەر جىلى اۋتونوكلىك ساتىپ ۇلۇعا تىربانامىن“، - دەدى.

تايياۋ جىلداردان بەرى، ۇپايىزۋات اۋدانى نان كاسىپ سالاسىن كۇش سالاا داھىتىپ، كاسىپ سالاسى ارقىلى كەدەيلەردى سۇيەملەدۇ تاسلىمەن

كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال اۋدى جەبەدى. تو-لىقسىز ساناققا قاراعاندا، شىنجاڭدا كەىزەكتە 50 مىڭنان استام وتپاسى نان جابۇ ارقىلى كەدەيلىكتەن ارىلىپ بايىعان ەكەن.

”2000 - جىلدىڭ تۇلەگى“ ”كۇلى“ زات جەتكىزدى

تايياۋ جىلداردان بەرى، يىتتەرەنتتە تىككە تانىستىرىپ زات جەتكىزۇمەن شۇغلىدانغان 18 جاستاعى نۇرىپانگۇل تۇرسۇنجان قىستاقتاعى ايتۇلى ادامعا اينالدى.

نۇرىپانگۇل لوپ اۋداندىق كاسىپتىك تولىق ورتا مەكتەپتەن وقۇ تاۋسقاننان كەيىن، مەكتەپتىڭ تا-لىستىرۇمىەن سارالاۋدان ۇتىپ، قىزمەتكە قابىلداۋعا كەلگەن 8 ادامنان قارا ۇزىپ العا شىغىپ، اۋدانداىى ەلەكتىروندى ساۋدا ىستەرى كاسىپ باقىشاسىنداى ”لولان كۇلى“ ۇجىمىنا كەلىپ قىزمەت ىستەيدى.

ونى مەن سەرىكتەرىنىڭ نەگىزگى مىندەتى — يىتتەرەنت تۇعىرىندا كەىزەكپەن تىككە تاراتىپ، لوپ اۋدانىنداى كەدەيلەردى سۇيەملەدۇ سەھىنىڭ جانە گىشىنى وتباسىلارنىڭ ساپالى اۋىل شارۋاش-لىعى ونىمدەرىن تانىستىرۇ ەرى بۇكىل ەلدىڭ جەر - جەرىنە زات جونەلتۇ، ساتۇ.

لوپ اۋدانى تاكلاماكان ۇشلىنىڭ وڭتۇستىك جىيەگىنە ورنالاسقان، حوتان ايماعىنداى كەدەيلىك قالىپالى لىنباعان 5 كەدەي اۋداننىڭ ۇبرى. جەرگىلىك تى ورنىن ەرەكشە اۋىل شارۋاشلىق ونىمدەرىن ساتۇ ارناسىن كەڭەيتۇ ۇشىن، ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى نەگىزۇ ارقىلى شي - اتنان كەلگەن ۇجىمدى ەلەكتىروندى ساۋدا ىستەرى كاسىپ باقىشاسىنىڭ تىجارات جۇر-گىزۇىنە جاۋاپتى بولۇعا ۇسىنىس ەتەدى.

ۇجىمنىڭ جاۋاپتىسى گو رۇنىزى بىسالى دەپ تا-لىستىردى: قىزمەتكەر قابىلداۋ بارىسىندا ارچىۋ تۇرغە-زىلىپ، كارىتچىكاللاندىرىلغان كەدەي وتباسىلارىنداى جاستاردى الدىمەن قاتناماسىز ەتىىك. بۇل نۇرىپان-دۇل سىياقتى وقۇ تاۋسقاندارعا وراي اكەلدى.

جۇمىسقا كىرىسكەننىەن باستاپ، نۇرىپانگۇل كاسىپتىك وقتىۇشالارعا ىلەسىپ ەلەكتىروندى ساۋدا ىستەرى بويىنىشا تىككە تاراتۇعا قاتىستى بىلىمدەردى ۇيرەنەدى، سونىمەن بىرگە پۇتۇڭخۇا جاتتىغۇن كۇشەيتەدى. نۇرىپانگۇل ەسكە لىپ: ”4 - ايدا تىككە تاراتۇدى باستاعان كەىزمىزدە تىارتىشقاتقان ۇبىز، اۋەلى، ۇبىگە تىغىلىپ پەردەنى تارتىپ الاتىنمىز“، - دەدى. ۇتىلىشى سۇجىياتامسا كەلگەندە، ول ەكران الدىندا ەمىن - ەركىن بىگكە باسۇدا ەكەن ەرى ەرەك-شە تەىز جىلدامدەپقەن جەرگىلىكتى ورنىندا وندىرىل-گەن روزا كۇلى شايىن تانىستىرىپ جاتىپتى، ۇلكەن زالداى كەلىپ - كەتىكەن ادامدار وعان ەشقانداي اسىر تىگىزبەيدى ەكەن.

جاعراپىيالىق ورنىنىڭ تۇيىق بولۇى ونىڭ ارمانعا دەگەن سىتتىق نىتاسىنا سۇ سەبە الما-دى، ”وسى جاسقا كەلگەنشە حوتان قالاسى مەن بارغان ەڭ ۇلكەن قالا“ دەپ ۇسوزىن ساباقتاعان نۇرىپانگۇل: ”الايىدا ۇبىز قازىر زاتتارىمىزدى گۇاڭجوجۇعا دەيىن ساتىپ وتىر-مىز“، - دەدى كۇلىمىسەرىي. بىرگە قۇلىشىۋ-دىڭ ارقاسىنىدا، ول تۇرغان ۇجىمنىڭ زات جونەلتۇ مولشەرى كەىزەكتە كۇنىنە ورتا ەسەپ-پەن 250 تاپسىرسى اينالاسىندا بولدى.

تايياۋ جىلداردان بەرى، شىنجاڭ نازاردى ەڭبەكپەن جۇمىستاندىرۇداعى ۇنىيىندى قاۋىمعا جانە اۋىر كەدەي وڭىرلەرگە شوغىرلاندىرىپ، جۇمىستاندىرۇ ارقىلى حالققا تىپەندلىك جەتكىزۇ يىنجەنەرياسىن بار كۇشپەن اتقارىپ، جۇمىستاند-ىدرۇعا باۋلۇ تەبىنىن ۇزدىكىسىز ارتتىرىپ، جۇ-مىستاندىرۇ ارناسىن بەلسەنە كەڭەيتتى. كەدەيلىك-تەن ارىلتۇدان قامال لۇ كۇرەسى جولىندا نۇرىپان-دۇل سىياقتى جاستار سىرقى دۇنيە جونىندە جاڭا تانىمعا يە بولدى، سونداي - اق ”تىڭ تىرشلىك“ جولىنا ۇتۇستى، لار جۇمىستانۇ تىلەگىن جۇزەگە اسىرىپ قالىپاستان، مەكەندەرىنىڭ كەدەيلىكتەن ارىلتۇدان قامال لۇىنا جاستىق ورنالارىن، كۇش - قۇاتارىن دا ارناۋدا.

(شىنخۇا اگەنتسىنىڭنىڭ ۇرىمجىدەن بەرگەن خابارى)